



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: J. K.
X

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2024, č. j. JMK 153332/2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2024, č. j. JMK 153332/2024, a rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru přestupků v dopravě ze dne 16. 9. 2024, č. j. OPD-70664/23-63, *se ruší* a věc *se vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný *je povinen* zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Soud v této věci rozhoduje již podruhé. Svým prvním rozsudkem uložil správním orgánům, aby (1) rozhodly o jednom trvajícím přestupku žalobce (namísto dvou, jak původně věc posoudily), a aby (2) s ohledem na to přehodnotily své úvahy o správním trestu. Správní orgány přesto znovu rozhodly, že žalobce spáchal dva samostatné přestupky. Tím porušily závazný právní názor plynoucí z prvního rozsudku soudu. Proto soud znovu jejich rozhodnutí zrušil.

II. Relevantní skutkové okolnosti a dosavadní rozhodnutí ve věci

2. Dne 6. 4. 2023 před 7:00 stálo vozidlo provozované žalobcem na parkovacím místě vyznačeném tzv. modrou zónou na Rooseveltově ulici v Brně. Žalobce si platil roční rezidentní parkování. Období, na které poplatek za rezidentní parkování uhradil, však o den dříve uplynulo. V době průjezdu monitorovacího vozidla tedy žalobce stál na daném místě bez oprávnění a bez zaplacení. Stejný scénář se opakoval dne 11. 4. 2023 těsně po sedmé hodině ráno.
3. Žalobce si hned 6. 4. 2023 požádal o prodloužení rezidentního parkování. Oprávnění však platí nejdříve dnem připsání platby. K tomu došlo dne 12. 4. 2023. Ve dnech 6. 4. 2023 až 11. 4. 2023 tedy žalobce oprávnění k rezidentnímu parkování neměl.
4. Magistrát města Brna, odbor přestupků v dopravě („magistrát“) rozhodnutím ze dne 16. 1. 2024, č. j. OPD-70664/23-39, shledal žalobce vinným ze spáchání dvou přestupků provozovatele vozidla spáchaných 6. 4. 2023 a 11. 4. 2023 kvůli neoprávněnému stání jím provozovaného vozidla v modré zóně. Uložil mu pokutu ve výši 2 000 Kč. Jako k přítěžující okolnosti přihlédl ke dvojímu porušení zákona. Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 4. 2024, č. j. JMK 54172/2024 („rozhodnutí žalovaného“), odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí magistrátu potvrdil.
5. Soud ovšem rozsudkem ze dne 8. 7. 2024, č. j. 41 A 13/2024-34 („první rozsudek“), zrušil obě výše uvedená rozhodnutí. Správní orgány podle soudu mohly vyjít z toho, že *šlo o jeden trvající přestupek*, tedy že žalobce od 6. 4. 2023 do 11. 4. 2023 stál na daném parkovacím místě bez nutného oprávnění. V žalobě se k tomu totiž doznal. *Bylo proto úkolem správních orgánů nově rozhodnout o jednom trvajícím přestupku žalobce (namísto dřívějších dvou)*, spočívajícím v takto nově vymezeném skutku, a přehodnotit v jeho světle své úvahy o správním trestu. Předtím totiž přihlédly jako k přítěžující okolnosti, že žalobce spáchal více přestupků [§ 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky]. *Žalovaný nepodal proti prvnímu rozsudku kasační stížnost.*
6. Magistrát ovšem rozhodnutím ze dne 16. 9. 2024, č. j. OPD-70664/23-63 („druhé rozhodnutí magistrátu“), znovu rozhodl, že šlo o dva přestupky. O trvající přestupek podle něj nemohlo jít, protože protiprávnost vyvolaného stavu přerušily velikonoční svátky. Během nich bylo stání vozidla žalobce v souladu se zákonem. Magistrát dodal, že podle fotografií ve spise byla i osa disků kol v obou případech průjezdu monitorovacího vozidla v jiném postavení. Nebylo možné trestat žalobce za neoprávněné stání i ve vztahu k době, po kterou stání nebylo protiprávní. Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 4. 11. 2024, č. j. JMK 153332/2024 („druhé rozhodnutí žalovaného“), tyto závěry magistrátu posvětil.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

7. **Žalobce** namítá, že správní orgány nerespektovaly závazný pokyn plynoucí z prvního rozsudku. Pokouší se prolomit první rozsudek obsáhlým zdůvodňováním něčeho, co jim zdůvodňovat nepřísluší. Pokud snad s prvním rozsudkem nesouhlasily, mohly a měly proti němu podat kasační stížnost.
8. Jejich tvrzení, že nemohlo jít o jeden přestupek, jelikož byly v daném časovém intervalu dny, kdy se za parkování neplatí, je podle žalobce absurdní. Protiprávní jednání probíhalo nepřetržitě po dobu trvání protiprávního stavu. Nepřetržitě tedy naplňovalo znaky přestupku. Je-li mezitím časový úsek, kdy jednání pachatele není protiprávní, tak to

neznamená, že jde o přerušení protiprávního jednání pachatele. Toto protiprávní jednání totiž opět začne beze změny přístupu pachatele běžet v okamžiku ukončení takového časového úseku. Situaci lze rovněž popsat tak, že pachatel „usiloval“ o protiprávní jednání i v době velikonočních svátků, ale nebylo mu to díky možnosti parkovat zdarma umožněno.

9. Argument o změně polohy os kol je podle žalobce snadno vyvratitelný. V dané lokalitě se nachází čtyři atypická parkovací místa (č. 16 až 19). Místo 19 je zkráceno o třetinu kvůli sloupu a rozvodné skříně. Místo 16 má v prostoru dopravní značku zabírající 40 cm, což vytváří z původních čtyř míst pouze tři a půl využitelných míst. Nutí to řidiče ke kreativnímu parkování s rizikem poškození vozidel. Žalobce své vozidlo pravidelně kontroluje a často musí s autem popojet či jej posunout pro lepší prostorové uspořádání bez nutnosti opuštění místa, zejména kvůli měnící se konstelaci okolních zaparkovaných vozů. Takové drobné přestavení je mnohem pravděpodobnější vysvětlení než odjezd a následné opětovné zaparkování na stejném místě, což by při místním „přetlaku“ parkovacích míst bylo téměř nemožné.
10. Kromě toho žalobce namítá, že správní orgány neposoudily materiální stránku jeho přestupku a vytýká správním orgánům některé formulační nepřesnosti či nezohlednění některých dalších skutečností.
11. **Žalovaný** uvádí, že hlavní spornou otázkou je, zda šlo o trvalý přestupek. To žalovaný odmítá, protože mezi 7. a 11. 4. 2023 nebyly pracovní dny, takže vozidlo v těchto dnech nestálo na místě v rozporu s dopravním značením. Navíc fotodokumentace prokázala, že osa disků kol vozidla byla v obou případech v jiném postavení. Žalovaný vysvětluje, že trvalý přestupek vyžaduje nejen vyvolání protiprávního jednání, ale také udržování protiprávního stavu po celou dobu jeho trvání. To se zde nestalo, protože o víkendech a státních svátcích se o protiprávní stání nejednalo. Trestání žalobce za jeden trvalý přestupek by znamenalo jeho potrestání i za dobu, kdy se o neoprávněné stání vůbec nejednalo.

IV. Posouzení věci

12. Žaloba je důvodná.
13. Správní orgány nerespektovaly závazný právní názor plynoucí z prvního rozsudku krajského soudu. Z něj plynulo, že šlo o trvalý přestupek.
14. Soud výslovně hned v prvním odstavci rozsudku uváděl, že: „Podle soudu ovšem šlo o jeden trvalý přestupek. To bude třeba v novém rozhodnutí správních orgánů zohlednit“. Soud pak zdůrazňoval, že „správní spis nevyvrací eventualitu, že žalobce namísto dvou samostatných přestupků spáchal jeden trvalý přestupek. Neobsahuje v tomto směru dostatek podkladů, protože se na tuto eventualitu správní orgány nezaměřily.“ (bod 22 prvního rozsudku). Následně (bod 23 prvního rozsudku) pak soud rozhodl, že:

„V dalším řízení ovšem podle soudu správní orgány mohou vyjít z toho, že šlo o jeden trvalý přestupek, tedy že žalobce od 6. 4. 2023 do 11. 4. 2023 stál na daném parkovacím místě bez nutného oprávnění. V žalobě se k tomu doznává. (...) Bude proto úkolem správních orgánů nově rozhodnout o jednom trvalém přestupku žalobce (namísto dřívějších dvou), spočívajícím v takto nově vymezeném skutku, a přehodnotit v jeho světle své úvahy o správním trestu. Přihlédnou přitom k povaze a závažnosti tohoto trvalého přestupku. Jedním z relevantních kritérií je i délka doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele [§ 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky].“ (zvýraznil soud)

Byť tedy soud uznává, že mohl jednoznačněji formulovat nadpis příslušné pasáže rozsudku, tak z textu odůvodnění a výše citovaných pasáží bylo již jednoznačné, jaký je právní názor soudu, který mají správní orgány následovat.

15. Podle § 78 odst. 5 soudního řádu správního přitom platí, že *správní orgán v dalším řízení po zrušení jeho rozhodnutí váže právní názor, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil*. Institut vázanosti správního orgánu právním názorem soudu vysloveným ve zrušujícím rozsudku je základním pilířem pro samotné řádné fungování systému soudního přezkumu aktů vydávaných orgány veřejné správy. Proto je nezbytné jej důsledně dodržovat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2015, č. j. 3 As 69/2015-78).
16. Vázanost právním názorem vyjádřeným ve zrušovacím rozsudku soudu vyplývá ze smyslu zrušení rozhodnutí soudem (kasace) v právním řádu. Pokud by tomu tak nebylo, neměla by kasační pravomoc správních soudů rozumný smysl. Musela by se místo ní uplatnit pravomoc apelační, která by správním soudům umožňovala plně nahrazovat rozhodnutí správních orgánů svým vlastním rozhodnutím, aniž by již věc vracely správním orgánům a daly jim možnost vady zrušeného rozhodnutí napravit (k tomuto tématu blíže viz Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 654-655).
17. Správní orgán ovšem nebude právní názor vázat v několika výjimečných situacích. (1) Skutkový stav se například může v důsledku *dalšího dokazování* natolik proměnit, že se soudem vyslovený právní názor stane neaplikovatelným. Stejně tak může mít dopad na trvající vázanost právním názorem (2) následná změna aplikovaného zákona nebo jiného právního předpisu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2004, č. j. 2 Ads 16/2003-56). Správní orgán se může z vázanosti vymanit též v důsledku (3) kvalifikované změny judikatury na úrovni, kterou by krajský soud i každý senát Nejvyššího správního soudu musel akceptovat v novém rozhodnutí [tedy v případě judikatorního odklonu (v rozšířeném senátu) Nejvyššího správního soudu, nebo v důsledku rozhodovací praxe Ústavního soudu, Evropského soudu pro lidská práva či Soudního dvora EU; blíže srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56; a Kühn, Z., cit. výše, s. 655]. Další výjimku by pak samozřejmě tvořil (4) rozsudek Nejvyššího správního soudu, který by stihl ke kasační stížnosti žalovaného do nového rozhodnutí žalovaného zrušit původní rozsudek krajského soudu.
18. Nic z toho se ovšem v této věci nestalo. *Žalovaný totiž proti prvnímu rozsudku nepodal kasační stížnost*. Ke kvalifikované změně judikatury nedošlo. Nezměnila se relevantní právní úprava. A ani neproběhlo další dokazování, v jehož důsledku by se natolik proměnil skutkový stav, že by se právní názor plynoucí z prvního rozsudku stal neaplikovatelným. Správní orgány sice nyní poukazovaly na fotografie, ze kterých plyne jiné postavení os na kolech vozidla žalobce. To však platilo i v předcházející fázi řízení před prvním rozsudkem. *Magistrát poté neprováděl další dokazování* a nedoplnil příslušné fotografie do spisu až po prvním rozsudku. Se správním spisem v této podobě soud pracoval již při posuzování věci, které vyústilo v první rozsudek. Žádný nový důkaz v něm není. Za těchto okolností neměly správní orgány jinou možnost, než první rozsudek následovat a rozhodnout, že přestupek žalobce byl trvajícím přestupkem.
19. Právě uvedený závěr platí, i pokud by se ukázalo, že závazný právní názor plynoucí z prvního rozsudku byl chybný, ať už po skutkové nebo právní stránce. Soud bude vůči účastníkům řízení upřímný – v prvním rozsudku si při hodnocení věci neuvědomil, že v průběhu posuzovaného stání vozidla žalobce v roce 2023 byly Velikonoce. Účastníci řízení

na to také neupozornili, neplynulo to ze spisu a soud to v létě roku 2024, kdy rozhodoval, zpětně bohužel nezkontroloval (přesto podle soudu jeho názor o trvalé povaze přestupku ob stojí, viz body 21-30 níže). *Žalovaný na to každopádně mohl upozornit v kasační stížnosti. Jestliže ji nepodal, tak se ovšem musel právní názor soudu bez dalšího plně uplatnit* (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 4. 2025, sp. zn. IV. ÚS 3022/24, body 42 až 46). Za daných okolností teď i krajský soud při opakovaném posuzování stejné věci váže jeho dříve vyslovený právní názor, který nemůže nijak korigovat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2024, č. j. 9 As 66/2023-72, č. 4615/2024 Sb. NSS).

20. Již z těchto důvodů tedy soudu nezbylo než rozhodnutí správních orgánů znovu zrušit, protože odporují závaznému právnímu názoru plynoucímu z prvního rozsudku. Pro porušení § 78 odst. 5 soudního řádu správního jsou proto nezákonná.
21. Kromě tohoto hlavního důvodu zrušení rozhodnutí správních orgánů soud dluží účastníkům řízení odpověď i na jejich spor o to, zda tedy opravdu šlo o trvalý přestupek, pokud protiprávnost jednání žalobce na pár dnů přerušily velikonoční svátky. Jen pro přehlednost zde soud uvádí, že podle § 8 zákona o odpovědnosti za přestupky je trvalým přestupkem v kontextu této věci takový přestupek, jehož známkem je *jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu*.
22. Jde o otázku doposud neřešenou v judikatuře k § 8 zákona o odpovědnosti za přestupky, zda má na povahu přestupku jako trvalého vliv, pokud část trvání vyvolaného stavu, který byl na počátku i na konci protiprávní, přerušilo určité období, po kterém mu chyběl znak protiprávnosti. Judikatura která hovoří o trvalém či *nepřetržitém* běhu protiprávního stavu, se totiž doposud nikdy netýkala situace, jaká se stala v projednávané věci – že by vyvolaný protiprávní stav na chvíli přestal být protiprávním (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2022, č. j. 2 As 167/2020-32, č. 4408/2022 Sb. NSS, či z poslední doby rozsudek ze dne 14. 3. 2025, č. j. 5 As 253/2024-40, ze dne 20. 3. 2024, č. j. 8 As 277/2022-46, ze dne 29. 2. 2024, č. j. 3 As 106/2022-25, ze dne 7. 12. 2022, č. j. 2 Afs 30/2021-61, ze dne 18. 11. 2022, č. j. 2 As 66/2022-24, nebo také usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2021, sp. zn. 4 Tdo 1323/2020, bod 40). Proto daná judikatura na tuto věc není přílehlavá a spornou otázku podle soudu neřeší.
23. Podle správních orgánů je třeba na otázku v úvodu předcházejícího odstavce odpovědět tak, že jde o dva přestupky. Soud s nimi nesouhlasí.
24. Nejprve je třeba představit, že správní orgány shledaly žalobce vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, u kterého není třeba naplnit subjektivní stránku přestupku (zavinění). Provozovatel zkrátka odpovídá za protiprávní čin nezjištěného řidiče, který ho zavinil. Právě počínání nezjištěného řidiče je proto třeba posuzovat. A v tomto případě je tedy nutné zkoumat, co přesně zavinil řidič vozidla žalobce, a zda to představovalo trvalý přestupek.
25. Podle soudu totiž při hodnocení přestupku jako trvalého obecně vzato *braje roli právě to, co přesně pokrývá zavinění pachatele*. V tomto případě šlo minimálně o nevědomou nedbalost. Řidič vozidla musel být nedbalý v tom, že 6. 4. 2023 nechal auto na místě rezidentního parkování, ačkoliv měl a mohl vědět, že v té době již vozidlo žalobce nemá platné oprávnění k parkování na daném místě. Tato jeho nedbalost pokrývala celé období stání vozidla na daném místě až do momentu úhrady za rezidentní parkování, což se stalo 12. 4. 2023. Nedbale vycházel z toho, že po celou dobu může na daném místě stát. Šlo tedy o jedno

trvající opomenutí zaviněné minimálně nedbalostí. A podle soudu šlo i slovy zákona o *jedno jednání* spočívající ve vyvolání a následném nedbalostním udržování stavu, který byl na počátku i na konci tohoto jednání protiprávním. Jen se nezávisle na vině pachatele dočasně stal souladným s právem, aby se pak „vrátil“ do protiprávního režimu.

26. Pokud by se mělo jednat o dva přestupky, jak toto počínání hodnotí správní orgány, tak by podle soudu muselo jít o *dvě samostatná jednání*, která by musela mít povahu prokázaného konání nebo opomenutí. Ze spisu však nic takového neplyne. A jak už soud uvedl v prvním rozsudku, správní spis nevyvrací eventualitu, že šlo o jeden trvajícím přestupek spočívající v jednom opomenutí. Jiné postavení disků kol závěr o trvajícím přestupku v dostatečné míře nepřebíjí. Spis jednoduše neobsahuje důkazy o tom, že (resp. kdy) vozidlo žalobce dané parkovací místo opustilo a znovu na něm zaparkovalo, aby tak mohl obstát výrok o druhém samostatném přestupku. Žalobce navíc v žalobě nabízí určitá vysvětlení této skutečnosti (viz bod 9 výše), která žalovaný ve vyjádření k žalobě nevyvrací.
27. Soud rozumí tomu, že se může jevit poněkud „zvláštně“, že se ve světle tohoto výkladu stane součástí trvajícím přestupku i určité období, po které vyvolaný protiprávní stav není protiprávním. Ve skutečnosti ale jde o výklad, který je ve prospěch obviněného. Nevede k tomu, aby se z jednoho kontinuálního jednání pachatele – resp. z určitého stavu, na kterém se z hlediska jeho projevů ve vnějším světě nic nezměnilo – stalo více přestupků. To už je totiž přítěžující okolností podle § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, kterou také správní orgány žalobci přičetly k tíži.
28. Pro kvalifikaci určitého skutku jako trvajícím přestupku tedy podle soudu nehraje roli, že se vyvolaný protiprávní stav na určitou dobu *nezávisle na vůli pachatele* stane souladným s právem, pokud trvá dál a znovu se pak stane protiprávním. Onen dočasný soulad s právem by neměl zapříčínovat vznik přítěžující okolnosti § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky. Měl by podle soudu hrát roli už v rámci úvah o *povaze a závažnosti přestupku* při práci s kritériem délky doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele [§ 38 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Zde správní orgány mohou zohlednit, že trvajícím přestupek zahrnuje určitou dobu, po kterou vyvolaný trvajícím stav nebyl protiprávním. Ale nemožou z toho dovozovat, že šlo o více přestupků.
29. Úvahy soudu lze demonstrovat na příkladu z oblasti trestního práva. Typickým trvajícím trestným činem může být omezování osobní svobody (§ 171 trestního zákoníku). Jeho pachatel například může svoji oběť na měsíc zavřít ve sklepě. Jestliže by se ale oběti tohoto trestného činu podařilo bez vědomí pachatele na jeden den utéci a poté by se z obav z pomsty do sklepa vrátila, aniž by o tom všem pachatel věděl, tak by také podle soudu nešlo o dva samostatné skutky a dva samostatné trestné činy (či pokračování v trestném činu). Rozumným výkladem lze podle soudu dojít k závěru, že by stále šlo o jeden trvajícím trestný čin.
30. Soud tedy závěrem opakuje svůj závazný pokyn správním orgánům z prvního rozsudku. *Jejich úkolem je nově rozhodnout o jednom trvajícím přestupku žalobce (namísto dosavadních dvou), a přehodnotit ve světle toho své úvahy o správním trestu.*
31. Pokud jde o další námitky žalobce, tak ty podle soudu není již třeba v tomto rozsudku vypořádávat. Ty, které se týkají materiální stránky přestupku, již soud vypořádal v prvním rozsudku, kde shledal počínání žalobce společensky škodlivým (viz jeho body 34 až 41). V prvním rozsudku také dospěl k závěru, že žalobce naplnil formální stránku přestupku (viz

jeho body 26 až 33). Ostatní námitky s ohledem na důvody zrušení rozhodnutí správních orgánů proto již není třeba hodnotit. Bylo by to nadbytečné.

V. Závěr a náklady řízení

32. Soud tedy zrušil druhé rozhodnutí žalovaného i druhé rozhodnutí magistrátu (§ 78 odst. 1 a 3 soudního řádu správního). Věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 soudního řádu správního). V dalším řízení správní orgány váže právní názor plynoucí z tohoto rozsudku (§ 78 odst. 5 soudního řádu správního). Pokyn pro další řízení je v bodě 30 výše.
33. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 3 000 Kč odpovídající zaplacenému soudnímu poplatku. Jiné náklady si žalobce nevyčísil.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li zaměstnanec stěžovatele nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 30. května 2025

Martin Kopa, v. r.
samosoudce